

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY****EXAMINATION: DECEMBER - 2022****THIRD SEMESTER****Subject: Social Movements in India - I (SCBCS-17-312)****Date: 22/12/2022****Total marks: 60****Time: 10.00 am to 12.30 pm****Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.****Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)**

1. Peasant Movement in India are generally classified on the basis of
 - a) issues
 - b) periods
 - c) social conditions
 - d) economic factors
2. The term Harijan is coined by
 - a) Mahatma Gandhi
 - b) Mahatma Phule
 - c) Dr. Ambedkar
 - d) Rajashri Shahu
3. Sharad Joshi founded the
 - a) Shetkari Sanghatana
 - b) Swahimani Shetkari Sanghatana
 - c) Bharatiya Kisan Sangh
 - d) All India Kisan Sabha
4. Tribals are groups.
 - a) ethnic
 - b) religious
 - c) linguistic
 - d) caste
5. Many social movement drew ideologies from
 - a) Mahatma Gandhi
 - b) Karl Marx
 - c) political parties
 - d) religious leaders

Q. 2. Write Short notes on. (Any Five) (10)

- 1) Write difference between social institution and social movement
- 2) Write characteristics of social movement
- 3) What is social disorganization?
- 4) What is collective behavior?
- 5) Define anarchy
- 6) What is authority?

Q. 3. Answer in brief. (Any three) (15)

- 1) Explain types of social movement.
- 2) Write functions of leader.
- 3) Write a note on Shabarimala temple entry movement for women.
- 4) Analyze causes of industrial workers movement in India.

Q. 4. Answer in detail. (Any Two) (30)

- 1) Elucidate causes of social movement.
- 2) Analyze the various causes of peasants' movement.
- 3) Write an essay on Bhakti movement.

मराठी रूपांतर
भारतातील सामाजिक चळवळी भाग - १ (SCBCS- 17-312)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)**
१. भारतातील शेतकरी चळवळींचे आधारे वर्गीकरण केले जाते.
- अ) प्रश्नां
ब) काळा
क) सामाजिक परिस्थिती
ड) आर्थिक घटकां
२. 'हरिजन' ही संज्ञा यांनी सर्वप्रथम प्रचारात आणली.
- अ) महात्मा गांधी
ब) महात्मा फुले
क) डॉ. आंबेडकर
ड) राजर्षी शाहु
३. शरद जोशी यांनी ची स्थापना केली.
- अ) शेतकरी संघटना
ब) स्वाभिमानी शेतकरी संघटना
क) भारतीय किसान संघ
ड) अखिल भारतीय किसान सभा
४. आदिवासी हे गट होत.
- अ) वांशिक
ब) धार्मिक
क) भाषिक
ड) जाती
५. अनेक सामाजिक चळवळी चे तत्त्वज्ञान उपयोगात आणतात.
- अ) महात्मा गांधी
ब) कार्ल मार्क्स
क) राजकीय पक्षां
ड) धार्मिक नेत्यां

- प्र. २. टिपा लिहा. (कोणत्याही पाच) (१०)**
- १) सामाजिक संस्था आणि सामाजिक चळवळीतील फरक लिहा.
२) सामाजिक चळवळींची वैशिष्ट्ये लिहा.
३) सामाजिक विघटन म्हणजे काय?
४) सामुदायिक वर्तन म्हणजे काय?
५) अराजक म्हणजे काय?
६) अधिकार म्हणजे काय?

- प्र. ३. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (१५)**
- १) सामाजिक चळवळींचे प्रकार स्पष्ट करा.
२) नेत्याची कार्ये लिहा.
३) स्त्रियांसाठी शबरीमला मंदिर प्रवेश चळवळीवर टिपण तयार करा.
४) भारतातील औद्योगिक कामगारांच्या चळवळीच्या कारणांचे विश्लेषण करा.

- प्र. ४. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (३०)**
- १) सामाजिक चळवळींची कारणे विशद करा.
२) शेतकरी चळवळीच्या कारणांचे विश्लेषण करा.
३) भक्ती चळवळीवर निबंध लिहा.